

▶ 8 Abril, 2018

Societat Dia Internacional del Poble Gitano a les Comarques de Girona

Un dia a l'any per canviar els estereotips del poble gitano

VISIBILITZACIÓ Girona i Figueres celebren aquesta setmana el Dia Internacional del Poble Gitano **ACTES** Al barri de la Font de la Pólvora són els joves els que han fet la programació d'avui

Esteve Carrera
GIRONA

Girona i Figueres són les dues ciutats de la demarcació on aquesta setmana s'hauran pogut veure actes de celebració del Dia del Poble Gitano. Avui és el dia internacional establert per promoure la cultura i la història de la comunitat gitana. La data commemora el Primer Congrés Mundial Romani/Gitano, organitzat el 1971 a Londres, en què es va instituir l'himne i la bandera gitanos. Girona i Figueres són les dues ciutats que concentren més membres d'aquesta comunitat, i també són les urbs, amb barris com la Font de la Pólvora (a Girona) i Sant Joan (a Figueres), que habitualment tenen més protagonisme en els mitjans amb notícies negatives que es relacionen amb la comunitat gitana. El Dia del Poble Gitano és una oportunitat per a les associacions que treballen en aquests barris per mostrar l'altra cara de la moneda. No hi ha, però, una organització centralitzada de la jornada d'avui, en part perquè la comunitat gitana no està estructurada en òrgans representatius. La programació es fa des del món associatiu, a l'entorn dels actors socials i de les administracions que treballen al llarg de l'any en aquests barris.

Des de l'administració, el pla integral i les polítiques d'atenció al poble

gitano de la Generalitat intervenen a Girona i a Figueres amb protocols de mediació que s'activen quan afloren situacions conflictives entre la comunitat gitana i la resta de la població, i també amb línies d'actuació per millorar l'educació i l'accés dels joves a la universitat. Des de Girona, però, hi ha la sensació entre els actors socials que treballen als barris que aquestes polítiques es concentren bàsicament a Barcelona.

Marxa i ofrena a Girona

A Girona els actes d'avui estan organitzats per l'associació Khetanipe, del barri de Vila-roja. Al migdia hi haurà una fideuada popular al centre cívic Onyar (al pavelló en cas de pluja) i a les tres de la tarda s'ha previst la Marxa Gitana, des del centre cívic fins al riu, on es farà una ofrena floral per commemorar l'holocaust i es llegirà un manifest en defensa de la cultura i la llengua gitanes.

A Figueres, on avui no hi haurà cap acte, la celebració va arrencar dimecres passat amb una programació de les entitats i l'Ajuntament: s'hi ha tractat la cuina gitana (amb l'Escola d'Hostaleria), la dansa, el cant i les activitats esportives. A Figueres la marxa commemorativa es va fer ahir, i la programació es tancarà demà amb una tertúlia gastronòmica a l'Escola d'Hostaleria. ■

La Marxa Commemorativa del Dia del Poble Gitano, ahir a Figueres; a la dreta i a baix, els joves de l'associació Khetanipe, del barri de Vila-roja, que han fet la programació dels actes d'avui a Girona; a dalt, una activitat sobre la cuina gitana organitzada a Figueres dimecres passat per l'Escola d'Hostaleria ■ JOAN SABATÉ / EPA

L'educació com a eina per superar els tòpics i trencar el sostre de vidre

El 1990, a Udine, Angelo Levacovitch, tractant de cavalls i patriarca d'una de les comunitats romanis (gitanes) de la regió del Friül-Venècia Júlia, em va explicar que, en aquell moment en què determinats països intentaven convertir el color de pell i els costums en un greuge, ell creia que l'educació i la pedagogia no tan sols ajudarien a superar els estereotips que hi havia envers la seva comunitat, sinó que impulsarien els seus membres a trobar nous horitzons. Aquesta tesi, que no és nova, la va defensar dijous a

la tarda Jelen Amador, gitana filla de la Zona Franca, llicenciada en dret i doctora en sociologia, que va explicar, al centre cívic Onyar i en el marc dels actes de celebració del 8 d'abril, una història de convicció i fermesa davant les dificultats i finalment d'èxit. No va passar per alt ni les complicacions que ha hagut d'afrontar el seu poble al llarg de la història —materialitzades en paraules com ara persecució, malifiança (de la societat) i holocaust— ni la situació que viu actualment una comunitat que té bona

part dels seus membres atrapats en la pobresa i la marginació. Malgrat tot, però, és optimista, i converteix la seva experiència en exemple: relata que el seu avi recollia ferralla, que és filla d'un pastor evangèlic i que és la primera noia de la família que va anar a la universitat, en concret a la Pompeu Fabra, on va haver d'afrontar no tan sols el fet de ser l'única de la seva comunitat que accedia als estudis superiors, sinó també les desconfiances atàviques per fer entendre als que l'envoltaven que l'educació era

l'únic camí per vèncer l'aïllament i la marginació. Convertida en un referent per als nois i noies gitanos que volen trencar motlles i superar l'aïllament imposat tant per als romanis com per als benpensants, Amador ha treballat per millorar la visibilitat i la participació social d'una comunitat que ha d'apostar per l'educació per trobar respostes que l'ajudin a tenir més oportunitats, a promoure la inclusió i a millorar la situació en àrees com ara l'habitatge, la salut i el mercat laboral. És el repte principal. ■ PAU LANAO

► 8 Abril, 2018

La data

08.04.18

El Dia Internacional del Poble Gitano es va establir el 1971 amb el Primer Congrés Mundial Romani/Gitano.

Les frases

“Treballem perquè els joves i els veïns s'impliquin i siguin ells els que decideixin què es fa al barri”

Àngel Fernández Plantón
EDUCADOR SOCIAL AL BARRI DE LA FONT DE LA PÓLVORA

“Per poder avançar, l'educació és l'únic camí per vèncer l'aïllament i la marginació”

Jelen Amador
ADVOCADA, DOCTORA EN SOCIOLOGIA I REFERENT DE LA COMUNITAT GITANA

“Girona també és gitana; hi falta aquesta presència”

E.C.
GIRONA

Àngel Fernández Plantón, més conegut com *El Nene*, és educador social als barris de la Font de la Pólvora i Pont Major, a Girona. Ho fa com a voluntari. Ha treballat com a dinamitzador cultural i ha impulsat la creació de l'associació Khetanipe, que organitza els actes del Dia del Poble Gitano avui a Girona.

Hi ha una especificitat de la comunitat gitana gironina?

No es poden fer generalitzacions, ja que és una comunitat diversa. El grup més voluminós és a la Font de la Pólvora, on el 90% de la població és gitana i d'origen andalús. Hi ha nuclis de població gitana a Sant Narcís, Germans Sàbat i Salt.

Quins són els objectius a la Font de la Pólvora?

Que la gent del barri s'impliqui, que participi i que siguin els veïns els que decideixin el que es fa al barri.

Com s'aconsegueix?

És difícil que la gent s'impliqui si no té cobertes les

Àngel Fernández, a la Font de la Pólvora ■ JOAN SABATER

necessitats bàsiques, com tenir una feina. Des de l'associació Khetanipe, fomentem que els joves participin, que actuïn en positiu i siguin un mirall per a la resta de joves. Treballem de manera intercultural, amb tot el barri, no sols amb els gitanos.

Com s'han de trencar els estereotips?

Fent que els gitanos siguin més presents a la ciutat. Girona també és en part gitana; hi falta aquesta presència. No hi ha, per exemple, regidors o càrrecs públics gitanos. De cara al Dia del Poble Gitano de l'any que ve, demanarem que el consistori posi la bandera gitana el 8 d'abril, com ja fan altres ajuntaments.

